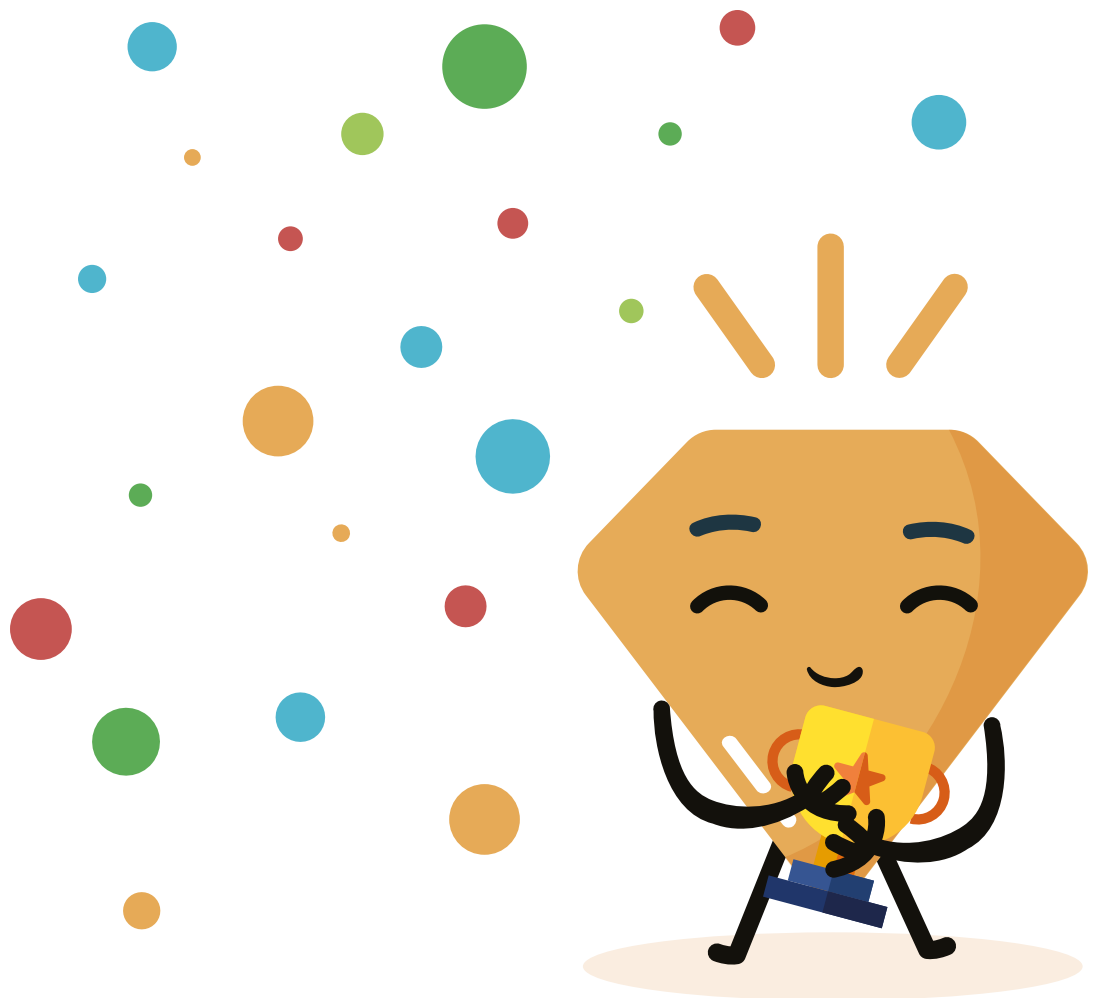

Inhoudsopgave

Blok 1

Lesweek

Blz.

Gemaakt?

Eventuele
opmerkingen

1

$\frac{1}{2}$
 $\frac{2}{3}$

Contaminatie
Raadsel verzinnen
Taalmachine

04
06
09

.....

2

$\frac{1}{2}$
 $\frac{2}{3}$

Kruiswoordpuzzel
Geheimtaal met lettervervanging
Een dag als directeur

10
11
12

.....

3

$\frac{1}{2}$
 $\frac{2}{3}$

Hernoemen
Woordzoeker oplossen
Klinkende woorden

13
18
19

.....

4

$\frac{1}{2}$
 $\frac{2}{3}$

Haiku
Zweedse cijfercode
Omgekeerde woorden

20
24
25

.....

5

$\frac{1}{2}$
 $\frac{2}{3}$

Retorische vraag
Eigen taalspel of -puzzel verzinnen
Woordenraket

26
30
33

.....

6

$\frac{1}{2}$
 $\frac{2}{3}$

Woordenschat: spanning
Rebuspuzzel
Allergische woorden

34
37
38

.....

7

$\frac{1}{2}$
 $\frac{2}{3}$

Lingo
Letterlijk en figuurlijk taalgebruik
Vri-vra-vreemde taal

40
42
47

.....

8

$\frac{1}{2}$
 $\frac{2}{3}$
 $\frac{3}{4}$

Contaminatie
Kruiswoordpuzzel
Retorische vraag
Woordenschat: spanning

48
49
50
51

.....

Groep 5
Lesweek

1

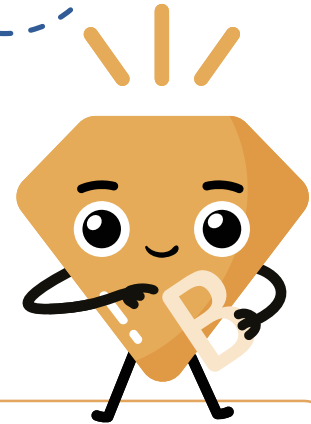
Contaminatie
(taalfenomeen)

Raadsels
verzinnen
(mix)

Taalmachine
(verbeelding)

1) Contaminatie

Kijk de video

1A. Bedenk twee contaminaties die je kunt maken van deze twee uitdrukkingen.

- aan de bel trekken
- op de rem trappen

Verschillende mogelijkheden,
bijvoorbeeld:

op de bel trappen

aan de rem trekken

1B. Van welke twee zinnen zijn deze contaminaties gemaakt?

- Het weegt zwaar.

Het weegt veel.

Het is zwaar.

- Ik doe het overnieuw.

Ik doe het over.

Ik doe het opnieuw.

- Ik zal wat woorden wegschrappen.

Ik zal wat woorden weghalen.

Ik zal wat woorden schrappen.

1C. Bedenk contaminaties waarbij je twee spreekwoorden combineert.

- Waar een wil is, is een weg.
- Na regen komt zonneschijn.

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

Waar een wil is, komt zonneschijn.

- Een goed begin is het halve werk.
- Alle begin is moeilijk.

Alle begin is het halve werk.

- Twee vliegen in één klap slaan.
- Het is een fluitje van een cent.

Het is een fluitje in één klap.

1D. Kies zelf twee uitdrukkingen of spreekwoorden en maak er een contaminatie mee.

Verschillende antwoordmogelijkheden

2A. Verzin drie raadsels met twee antwoorden.**Raadsel 1:**Verschillende mogelijkheden,
bijvoorbeeld:

Bedenk twee antwoorden voor je raadsel.

een kaars en een lamp

Bedenk een passende omschrijving.

Ik kan licht geven en je vindt me in bijna
ieder huis. Wat kan ik zijn?**Raadsel 2:**

Verschillende antwoordmogelijkheden

Bedenk twee antwoorden voor je raadsel.

Bedenk een passende omschrijving.

Raadsel 3:

Verskillende antwoordmogelijkheden

Bedenk twee antwoorden voor je raadsel.

Bedenk een passende omschrijving.

Kan iemand anders jouw raadsels oplossen?

2B. Maak nu een raadsel met drie of meer antwoorden.

Bedenk eerst drie (of meer) antwoorden.

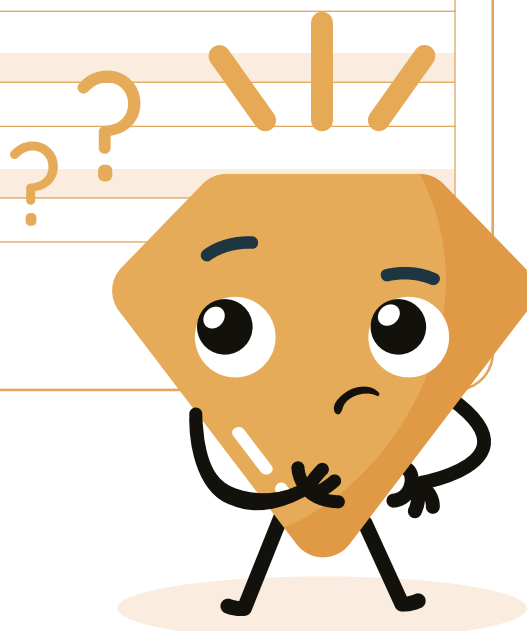
Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

regen, hagel en sneeuw

Bedenk een passende omschrijving.

Ik val uit de wolken naar beneden en verdwijn
uiteindelijk in de grond. Wat kan ik zijn?

Kan iemand anders jouw raadsel oplossen?

Groep 5 Lesweek 2

Kruiswoord-
puzzel
(taalpuzzel)

Geheimtaal
met letterver-
vanging
(mix)

Een dag als
directeur
(verbeelding)

1) Kruiswoordpuzzel

Kijk de video

1. Los de puzzel op.

	¹ O	² M	³ A		⁴ B	I	⁵ P	S
⁶ S		⁷ T	A	⁸ A	I		O	
⁹ T	¹⁰ O	T		¹¹ L	E	¹² V	E	¹³ R
¹⁴ O	P	E	¹⁵ N		¹⁶ L	I	V	E
¹⁷ K	E	R	E	¹⁸ N		¹⁹ L	E	S
	R		²⁰ M	U	²¹ I	L		T
²² K	A	N	O		²³ A	A	P	

Van links naar rechts

1 moeder van vader **4** billen **7** munt **9** vrouwenstem in een koor **11** mens-...-je-niet **14** handelsnaam **16** telwoord **17** buit van een roofdier **19** honderd gram **20** plak **22** bol wol **23** zit onder je mond

Van boven naar beneden

2 ondergrondse **3** roep je bij pijn **4** deel van een servies **5** open ruimte in een stad **6** boks..ioen **8** zangnoot **10** studeren **12** hij eet veel, want hij is in de ... **13** overblijfsel **15** hoeveel ... dit shirt? **18** binnen **21** Europees Kampioenschap

2) Geheimtaal met lettervervang

Kijk de video

Lesweek 2 - groep 5

Taallijn

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	w	v	x	y	z
i	x	h	a	u	w	l	c	j	z	l	k	q	p	e	o	y	v	t	s	d	r	f	b	m	n

2A. Wat staat hier? Ontcijfer het.

Neul cjuv piiv au thcis.

Zoek hier naar de schat.

2B. Maak nu zelf een geheimtaal.

Vervang eerst alle letters en maak dan een geheim bericht.

Verschillende antwoordmogelijkheden

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	w	v	x	y	z
.....																									

Kan een ander jouw bericht ontcijferen?

2C. Maak nog een andere geheimtaal.

Vervang nu eerst de klinkers door andere klinkers zodat de woorden beter uit te spreken zijn.
En kun je ook een oplossing bedenken zodat de tweetekensklanken goed zijn uit te spreken?

Verschillende antwoordmogelijkheden

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	w	v	x	y	z
.....																									

Kan een ander jouw bericht ontcijferen?

3) Een dag als directeur

Lesweek 2 - groep 5

3. Stel dat jij één dag de baas bent op school. Wat zou je veranderen? Mag er langer pauze zijn? Of begin je later? Zou je strenge regels maken of juist gekke dingen doen?

Schrijf in minimaal zes zinnen op wat je die dag zou regelen.

Verschillende
antwoordmogelijkheden

Groep 5
Lesweek
3

Hernoemen
(creatief
denken)

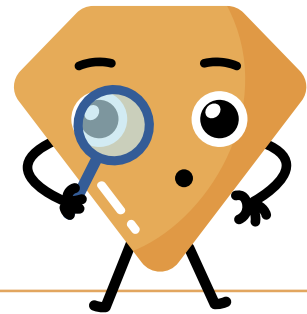
Woordzoeker
(taalpuzzel)

Klinkende
woorden
(verbeelding)

Taallijn

1) Hernoemen

Kijk de video

1. Verzin voor elk woord vier nieuwe woorden die niet bestaan. Leg ook uit waarom deze woorden passen bij het object.

Verschillende mogelijkheden,
bijvoorbeeld:

paraplix

want

dit lijkt op het woord

paraplu

flapklap

want

je kunt hem

uitklappen

regenvanger

want

hij vangt de regen op

druppelno

want

hij houdt druppels

tegen

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

wiebelaar

want

hij wiebelt

floepflap

want

zo klinkt het geluid als

hij beweegt

slingerplank

want

hij kan heen en weer

slingeren

zwungel

want

zwungelen klinkt als

heen en weer gaan

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

timmeraar

want

je timmert ermee

kloppandoor

want

je kunt ermee

kloppen

spijkerklapper

want

je geeft een klap op

een spijker

rambammer

want

je kunt ermee

rammen

Verskillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

fladdero

want

hij fladdert

viervleugelaar

want

hij heeft vier vleugels

vloenderoes

want

dit woord lijkt op

vlinder

bloemzoeker

want

een vlinder zoekt

bloemen

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

pentus

want

dit lijkt op het woord

pen

skrivix

want

‘skri’ klinkt als

schrijven

inktalor

want

er zit inkt in

verhaalmaker

want

je schrijft er verhalen

mee

2. Los de woordzoeker op.

Een spelletje Risk

E	V	A	R	T	I	L	L	E	R	I	E
I	V	E	R	L	I	E	Z	E	N	N	I
G	G	E	R	L	A	N	D	E	N	W	T
E	T	P	Y	G	E	I	L	L	A	I	A
T	S	L	E	G	E	R	L	E	P	S	N
A	W	U	A	L	B	L	U	E	A	S	I
R	IJ	S	L	A	N	D	IJ	G	J	E	B
T	S	E	J	T	R	A	A	K	K	L	M
S	P	E	E	L	B	O	R	D	E	E	O
S	K	A	Z	A	C	H	S	T	A	N	C

ARTILLERIE
BLAUW
COMBINATIE
EGYPTE
GEEL
IJSLAND

INWISSELEN
JAPAN
KAARTJES
KAZACHSTAN
LANDEN
SPEELBORD

SPELLEIDER
SPELREGELS
STRATEGIE
VERGELIJKEN
VERLIEZEN

G E L U K

3. Je ziet een lijst met verschillende woorden. Sommige woorden klinken misschien mooi en prettig, terwijl andere woorden juist raar of minder fijn klinken. Waarschijnlijk ken je van een aantal woorden de betekenis niet, maar dat is voor deze opdracht niet erg. Zelfs als je de betekenis van een woord niet kent, kun je vaak toch een gevoel krijgen bij hoe het klinkt.

Zo ga je aan de slag:

1. Lees alle woorden op de lijst hardop. Luister goed naar hoe ze klinken.
2. Kies vijf woorden die jij mooi vindt klinken. Klinken ze bijvoorbeeld zacht, vrolijk, spannend of zangerig? Geef deze woorden een kleur en schrijf op waarom je ze mooi vindt.
3. Kies vijf woorden die jij juist niet zo mooi vindt klinken. Geef deze een andere kleur en schrijf op waarom je ze minder fijn vindt.

abominabel
ambivalent
bitter
bombastisch
claxon
dissonant
dof
echo
fluisteren
frivool
geruis
glanzen

hars
indringend
juveniel
kordaat
knisperen
lamentabel
luchtig
maanlicht
murmelen
nonchalant
onomatopee
orbit

paradox
quotum
rammelen
ruw
schuim
sereen
tinkelen
vergankelijk
vloeiend
weemoedig
xylofoon
zegevieren

De mooie woorden hebben de kleur:

Ik vind ze mooi, omdat:

De niet zo mooie woorden hebben de kleur:

Ik vind ze niet zo mooi, omdat:

Bedenk nog een woord dat je mooi vindt klinken:

Groep 5
Lesweek
4

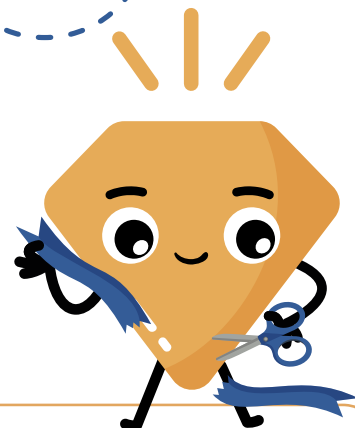
Haiku
(poëzie)

Zweedse
cijfercode
(taalpuzzel)

Omgekeerde
woorden
(verbeelding)

1) Haiku

 Kijk de video

1A. Bedenk een onderwerp en schrijf er woorden omheen die ermee te maken hebben.

Verskillende
antwoordmogelijkheden

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

1B. Schrijf een eerste versie. Controleer en verbeter je haiku.

Vlinder in de zon

Fladderend van bloem naar bloem

Onbezorgd en vrij

1C. Schrijf de haiku nu zo mogelijk mooi op. Je mag er iets bij tekenen.

Verschillende antwoordmogelijkheden

1D. Als je wilt, mag je hier nog een extra haiku maken.

Denk na over het onderwerp:

Verschillende
antwoordmogelijkheden

Maak een eerste versie, controleer en verbeter.

Maak een nette versie.

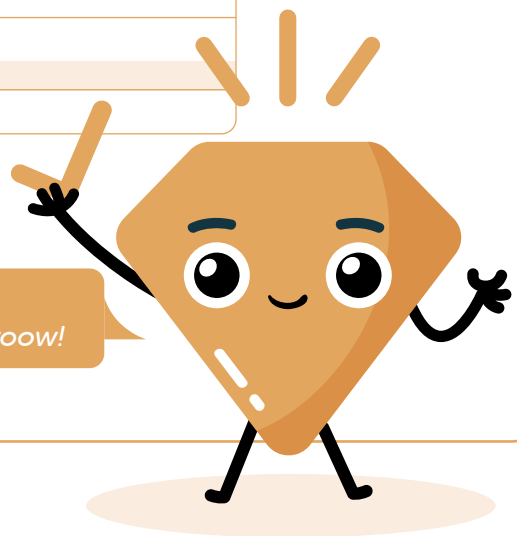
Verschillende antwoordmogelijkheden

2. Los de puzzel op.

VERJAARDAG	↓	M	1	SYMBOL VAN DE HOOP	↓	A	2	LUCHTBLAAS	↓	B	3	PLASTIC BOUW - STEENTJES	↓	L	4	OP GEEN ENKELE PLAATS		
STUKMAKEN				DAMESKLE - DINGSTUK								HEEL GROTE SCHUUR						
↓	V	5	E	6	R	7	N	8	I	9	E	6	L	4	E	6	N	8
MANNETJE VAN EEN GEIT	→	B	3	O	10	K	11	SLAPER	→	L	4	O	10	G	1	E	6	
BALIE								TE MIDDEN VAN										
↓	L	4	O	10	K	11	E	6	T	12	DEEL VAN HET HOOFD	→	O	10	O	10	R	7
											WAT JE AAN IETS HEBT							
VERSCHRIK - KELIJK		O	10	KOE	→	R	7	U	13	N	8	D	14	KRIEBELEN		G	1	
				SMEERSEL VOOR IN JE HAAR														
↓	E	6	R	7	G	1	VRIENDJE VAN WISKE	→	S	15	U	13	S	15	K	11	E	6
							INWENDIG ORGAAN											
VERHAALTJE	→	T	12	E	6	K	11	S	15	T	12	BINNEN	→	I	9	N	8	
... EN HET BEEST												... KEN JIJ DE MOSSELMAN?						
↓	B	3	E	6	L	4	L	4	E	6	GETAL	→	Z	16	E	6	S	15
											HEVIG							
AUTO - WEDSTRIJD		D	14	ANDER WOORD VOOR INSPANNING	→	I	9	N	8	Z	16	E	6	T	12	GROOT VAN LENGTE		
				LUCHTIG GEBAK														
↓	R	7	A	2	C	17	E	6	ZOOGDIER	→	E	6	G	1	E	6	L	4
									TEXEL IS EEN ...DENEILAND									
GRAAN SOORT	→	T	12	A	2	R	7	W	18	E	6	SCHUIFBAK	→	L	4	A	2	
SNELLE TREKKENDE BEWEGING												MIJ						
↓	R	7	U	13	K	11	... EN BENEN	→	A	2	R	7	M	19	E	6	N	8
JONGE VROUW	→	M	19	E	6	I	9	D	14	GRIEZELIG	→	E	6	N	8	G	1	

Bijvoorbeeld: appel wordt 'leppa' en dat is misschien wel een vogel met een hele grote snavel.
Bedenk tien woorden en schrijf ze op. Schrijf ze daarna achterstevoren op.
Kies de drie leukste en bedenk er een betekenis bij. Je mag er ook een tekening bij maken.

*ki neb lod po
edreekegmo nedroow!*

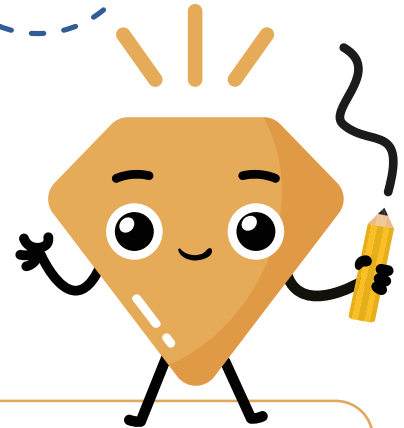

Groep 5 Lesweek 5

Retorische vraag
(stijlfiguur)

Eigen taalspel
of -puzzel
verzinnen
(mix)

Woordenraket
(verbeelding)

1) Retorische vraag

Kijk de video

1A. Welke vragen zijn retorische vragen? Vink ze alle tien aan.

- ☒ Moet ik je nog honderd keer waarschuwen?
- ☐ Kun je uitleggen waarom je dat deed?
- ☒ Hoe fijn is het als iemand je troost?
- ☒ We hadden toch afgesproken om niet te rennen door de gang?
- ☐ Waarom heb je je huiswerk niet gemaakt?
- ☒ Moet ik soms alles opruimen wat jij laat liggen?
- ☐ Denk je dat je morgen kunt spelen?
- ☒ Vind je het normaal om zo'n lawaai te maken?
- ☒ Is het nou zó moeilijk om even stil te zijn?
- ☒ Denk je dat de stoelen zichzelf aanschuiven?
- ☐ Moet je naar muziekles vanmiddag?
- ☒ Denk je dat het geld op mijn rug groeit?
- ☒ Vind jij het soms fijn als iedereen je spullen gebruikt zonder het te vragen?
- ☐ Hoeveel tijd heb je nog nodig om dit af te maken?
- ☒ Wie heeft er nou geen zin in een ijsje?

1B. Lees het verhaal rustig door en onderstreep de retorische vragen.

Kun je ze alle vier vinden?

Noah loopt met een bal door de woonkamer. Hij legt de bal op zijn voet en probeert hem te laten balanceren. 'Dat kan ik makkelijk', mompelt hij tegen zichzelf. Maar dan rolt de bal onverwachts weg en raakt de hoek van de salontafel. Pats! Een harde klap klinkt door de kamer.

Noah kijkt geschrokken op. De vaas op de tafel ligt in stukken op de grond. 'Oh nee... waarom doe ik dat nou?', mompelt hij. Hij weet dat dit mis is. Wat nu? Zijn vader hoort het geluid en komt snel de kamer binnen. 'Noah, de vaas!', zegt hij streng. Noah voelt zijn hart bonken. 'Eh... ik speelde met de bal. Sorry pap', mompelt Noah met een rood hoofd. Zijn vader fronst en kijkt naar de scherven. 'Hoe vaak heb ik gezegd dat je niet met een bal in de woonkamer mag spelen?', vraagt hij. Noah haalt zijn schouders op, maar eigenlijk weet hij dat zijn vader gelijk heeft.

'Noah,' zegt zijn vader na een korte stilte, 'ik wil dat jij dit zelf opruimt.' Noah knikt. 'Ik begrijp het, pap. Ik ga het opruimen.' Hij pakt een stoffer en blik en begint de scherven op te ruimen. 'Waar moet ik de scherven laten?', vraagt hij. 'Gooi ze maar in de container', zegt zijn vader.

Noah gooit de scherven weg en gaat op de bank zitten. Zijn vader komt naast hem zitten. 'Noah, ik snap dat je het niet expres deed. Maar denk voortaan even na voordat je iets doet, oké?' Noah kijkt naar zijn schoenen. 'Ja, ik zal niet meer met een bal in de woonkamer spelen. Het was stom van me.'

Zijn vader glimlacht. 'Fouten maken mag, Noah. Wie maakt er nou geen fouten? Maar wat belangrijk is, is dat je ervan leert.' Noah knikt. 'Het zal niet meer gebeuren. Morgen ga ik lekker buiten oefenen', zegt hij.

'Dat klinkt als een goed plan', zegt zijn vader. 'En we kunnen nu ook wel samen even een balletje trappen buiten.' Dat laat Noah zich geen twee keer zeggen. Hij pakt de bal en samen gaan ze naar buiten om te voetballen.

1C. Bedenk retorische vragen bij de situaties.

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

Iemand gooit afval op de grond.

Denk je dat het afval vanzelf in de
prullenbak springt?

Je vriend vraagt of je op zijn feestje wil komen.

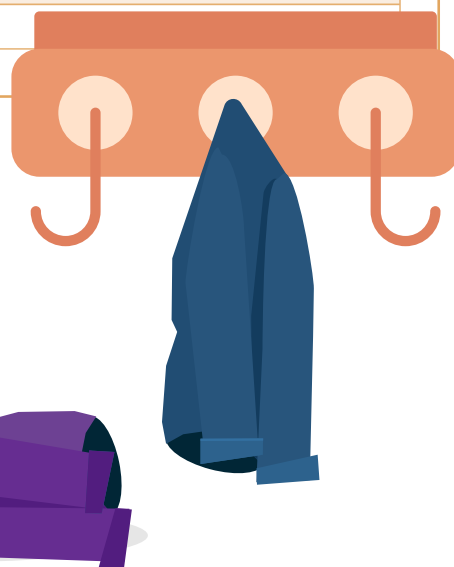
Wie heeft er nou geen zin in een feestje?

Iemand gooit zijn jas naast de kapstok.

Denk je dat die jas zichzelf aan de
kapstok hangt?

Iemand duwt een ander.

Vind jij het fijn als anderen dat bij jou
doen?

1D. Schrijf een gesprekje tussen twee personen waarin een retorische vraag voorkomt. Je mag het gesprekje ook als een korte strip tekenen.

Verschillende antwoordmogelijkheden

2) Eigen taalspel of -puzzel verzinnen

Kijk de video

Lesweek 5 - groep 5

2A. Bedenk wat voor taalspel of -puzzel je wilt maken en vul het veld met jouw idee.

Denk aan de checklist:

- ☐ Het doel is duidelijk.
- ☐ Het is speelbaar.
- ☐ Het is niet te makkelijk of te moeilijk.

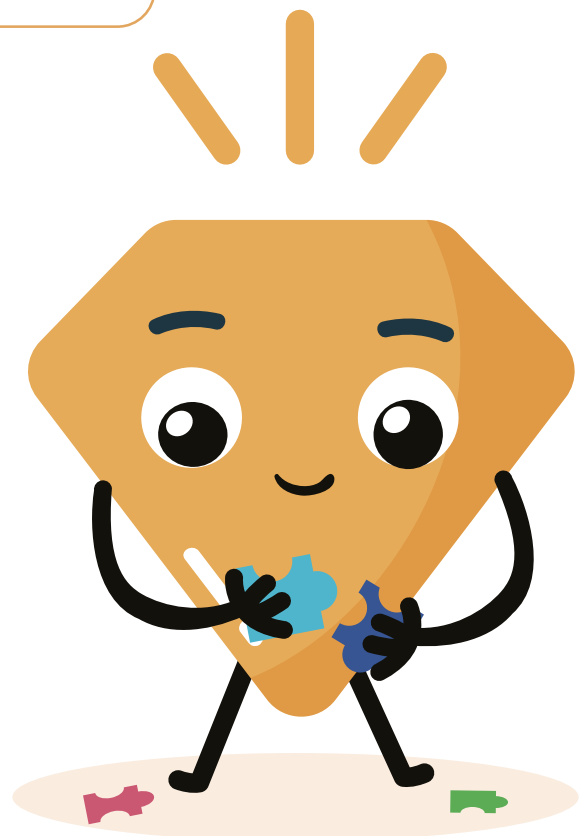
Verschillende
antwoordmogelijkheden

2B. Geef je spel of puzzel een pakkende titel.

2C. Als je wilt, kun je extra regels toevoegen.

2D. Laat je ontwerp testen door iemand anders.

Wie weet kun je het nog leuker maken met de feedback die je krijgt.

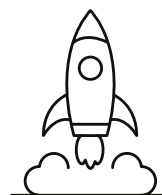

Ruimte voor een nette versie of een extra taalspel of -puzzel:

3. Stel je voor dat woorden de brandstof zijn voor een raket die naar een verre planeet vliegt. Welke woorden zou je daarvoor kiezen?

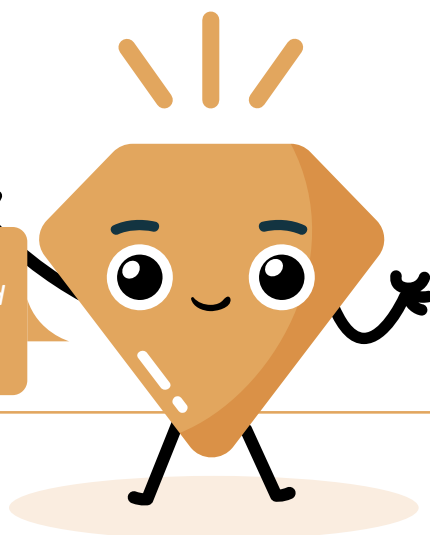
Bedenk minstens tien woorden die als brandstof voor jouw raket dienen.

Teken een raket en schrijf de woorden er op een creatieve manier bij.

Verschillende antwoordmogelijkheden

Extra uitdaging:
Bedenk een nieuw woord
dat de kracht van jouw
raket extra versterkt.

Groep 5 Lesweek 6

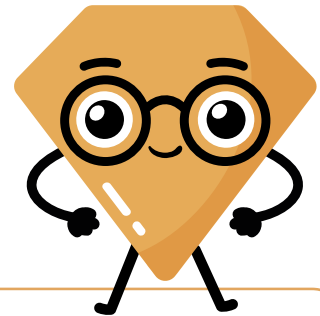
Woordenschat:
spanning

Rebuspuzzel
(taalpuzzel)

Allergische
woorden
(verbeelding)

1) Woordenschat: spanning

Kijk de video

1A. Lees het verhaal en kies een woord dat jij er het beste bij vindt passen.

Vind je het boeiend, meeslepend, adembenemend, bloedstollend of huiveringwekkend? Of is er een ander woord dat jij er goed bij vindt passen? Schrijf ook op waarom je dat vindt.

De verlaten gymzaal

Felix is alleen in de gymzaal. Hij is na schooltijd teruggekomen om zijn tas op te halen. De grote ruimte is donker. Slechts een paar zwakke lampen werpen een flauw licht over de vloer. Het is stil. Alleen het zachte geluid van zijn voetstappen weerkaatst tegen de muren.

Hij loopt snel naar de hoek waar hij zijn tas heeft laten liggen. Terwijl hij hem oppakt, voelt hij een vreemd, kriebelend gevoel in zijn nek. Het lijkt alsof iemand naar hem kijkt. Hij werpt een blik over zijn schouder, maar de gymzaal is leeg.

Net als hij naar de deur wil lopen, hoort hij iets. Boink... boink... boink. Het geluid van een stuiterende bal. Hij blijft staan en kijkt om zich heen. Midden op de vloer ziet hij een basketbal langzaam rollen, alsof iemand hem net heeft laten vallen. 'Hallo?' roept Felix. Zijn stem klinkt hard en vreemd in de stilte. Er komt geen antwoord. Het enige wat hij hoort, is het zachte rollen van de bal, die uiteindelijk tegen de muur tot stilstand komt.

Felix slikt en probeert zichzelf te kalmeren. 'Het is vast de wind', mompelt hij tegen zichzelf, al weet hij best dat dat niet klopt. Hij draait zich om en loopt snel naar de deur. Maar als hij bijna bij de uitgang is, hoort hij het geluid weer. Boink... boink... boink. Het klinkt nu harder en sneller, alsof iemand de bal vlak achter hem stuitert. Hij draait zich langzaam om. Er is niemand. Of toch wel? Felix voelt zijn adem versnellen. Hij weet dat hij weg moet, maar zijn voeten voelen loodzwaar. Een koude rilling loopt over zijn rug. Dan draait hij zich snel om, laat zijn tas vallen en rent zo hard als hij kan de gymzaal uit. Zijn hart bonkt in zijn keel...

Misschien keek je wel een spannende film, las je een spannend boek, had je een nachtmerrie of gebeurde er iets anders spannends. Schrijf hierover een kort verhaal en gebruik minstens twee woorden die je geleerd hebt.

2) Rebuspuzzel

Lesweek 6 - groep 5

Taallijn

2. Los de puzzel op.

Rebuspuzzel met afbeeldingen en letters die de oplossing geven:

- Top row (clues):**
 - Stuurwiel: n, s=a
 - Stoep: st, -k
 - Geit: k=r, -b, -n
 - Fiets: -f
- Left side (clues):**
 - 8: -h, ng=ce
 - Deur: -d, o=e
 - C: t=s
 - Z: w=h, b=p
 - Teeth: l=k, -k
- Bottom row (clues):**
 - Tent: nt=il
 - Punten: i=e, -n
 - Ring: m=p
 - Star: -e, -bu
- Word Grid:**

N	S	S	I				
A	C	T	R	I	C	E	
T		R		R		T	
E	U	R	O	P	E	E	S
U					N		
C	R	O	S	S	E	N	
			T			S	
T	H	E	E	P	O	T	
E		P		U		R	
K	I	P	P	E	N	E	I
L		E		T		K	

3) Allergische woorden

Lesweek 6 - groep 5

3. Sommige woorden passen perfect bij elkaar, zoals 'zon' en 'warm' of 'ijs' en 'koud'. Maar wat als woorden totaal niet samengaan? Woorden die botsen, alsof ze allergisch voor elkaar zijn?

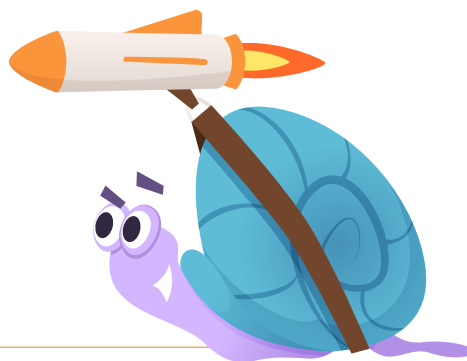
Bedenk tien woordparen die eigenlijk niet samen horen, zoals:

- Warm en ijsblokje: ijs smelt als het warm is.
- Zacht en steen: stenen zijn juist hard.
- Snel en slak: slakken zijn nooit snel.

Tien vreemde woordparen:

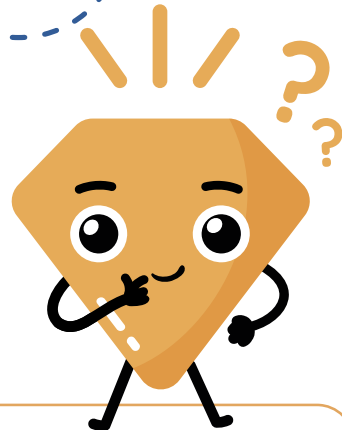
Wat als deze woorden tóch samen zouden werken? Misschien krijg je dan gekke nieuwe dingen zoals een warme ijsblokjesmachine die ijs maakt dat nooit smelt. Of een zachte steen die je als kussen kunt gebruiken. Of een supersnelle slak die sneller is dan een auto.

Kies één vreemde combinatie en schrijf er een kort verhaaltje over. Maak er eventueel ook een tekening bij.

Handwriting practice lines for the story.

Groep 5
Lesweek
7

1) Lingo

Kijk de video

1A. Speel het spel lingo samen met een ander.

Probeer elkaars vijfletter-woord in zo weinig mogelijk beurten te raden! Je kunt het meerdere keren spelen.

2A. Bedenk figuurlijke zinnen bij de letterlijke zinnen.

Hij kan heel goed zwemmen.

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

Hij zwemt als een vis.

Zij kan heel goed zingen.

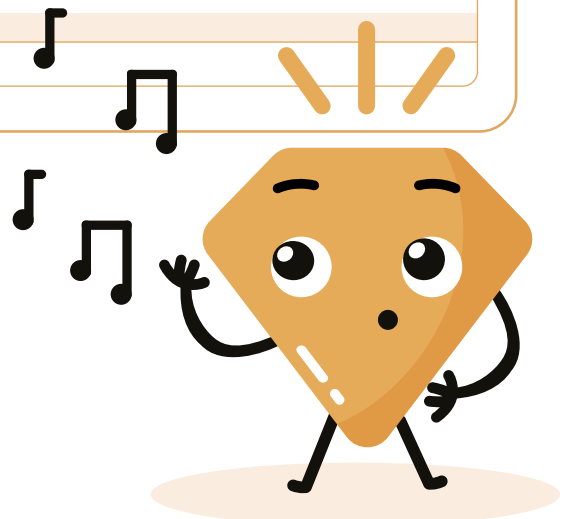
Zij zingt de sterren van de hemel.

Hij maakt zijn opdrachten heel snel.

Hij vliegt door zijn opdrachten.

Ik heb veel trek in eten.

Ik heb honger als een paard.

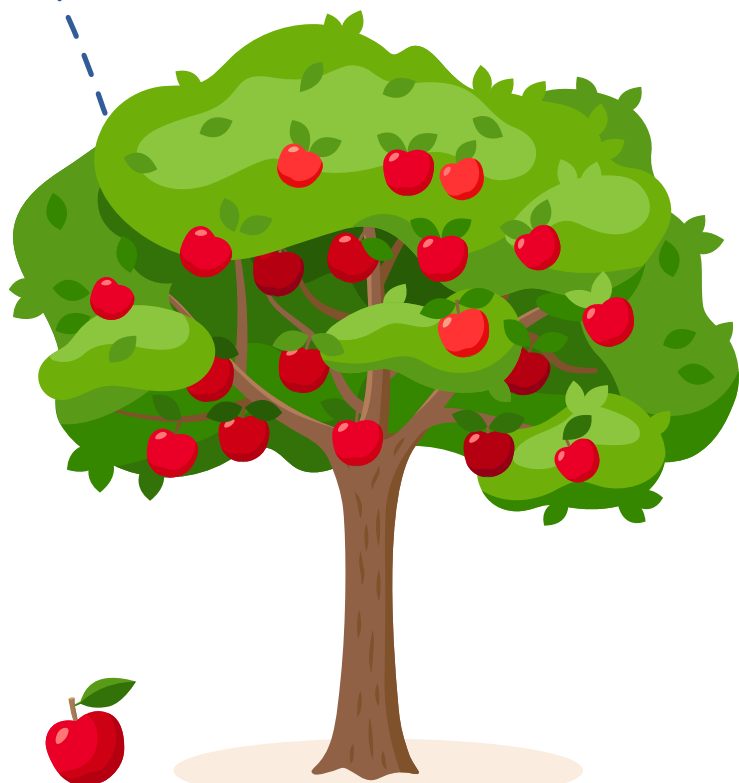
Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

2B. Bedenk twee spreekwoorden waarin figuurlijk taalgebruik zit.

Er gaat een belletje rinkelen.

Met de deur in huis vallen.

De appel valt niet ver van de boom.

2C. Bedenk bij de plaatjes een figuurlijke en een letterlijke zin.

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

Figuurlijk:

Ze zit met haar hoofd in de wolken.

Letterlijk:

Ze is heel blij.

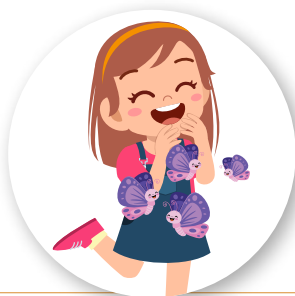

Figuurlijk:

Hij is een echte boekenwurm.

Letterlijk:

Hij houdt van lezen.

Figuurlijk:

Ze heeft vlinders in haar buik.

Letterlijk:

Ze is verliefd.

Figuurlijk:

Zij zwemt in het geld.

Letterlijk:

Zij is heel rijk.

2D. Teken nu zelf een plaatje en bedenk er een figuurlijke en letterlijke zin bij.

Verschillende antwoordmogelijkheden

Figuurlijk:

Letterlijk:

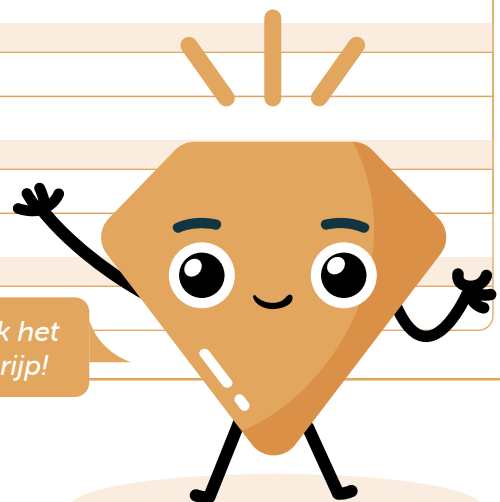
3. Stel je voor dat er een bijzondere taal bestaat waarin sommige woorden worden voorafgegaan door twee grappige, gekke lettergrepen. In deze taal wordt *banaan* bijvoorbeeld *bi-bo-banaan*, *helpen* verandert in *hi-ha-helpen* en *trampoline* misschien wel in *tri-tra-trampoline*.

Schrijf een kort verhaaltje waarin je woorden op deze manier verandert. Je kunt bijvoorbeeld een gesprek in een winkel bedenken waarin jij een medewerker iets vraagt. Gebruik in je verhaal minstens drie woorden in hun 'vreemde' variant.

Verschillende antwoordmogelijkheden

Lined area for writing the story.

Ik denk dat ik het
begri-gra-grijp!

Groep 5
Lesweek
8

Contaminatie
(taalfenomeen)

Kruiswoord-
puzzel
(taalpuzzel)

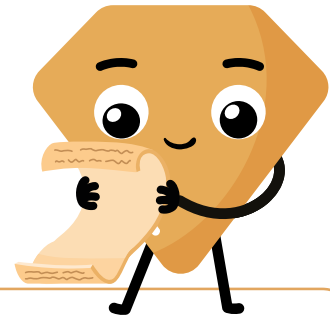
Retorische
vraag
(stijlfiguur)

Woordenschat:
spanning

1) Contaminatie

Kijk de video

1A. Van welke twee zinnen is deze contaminatie gemaakt?

Ik ga het uittesten.

Ik ga het uitproberen.

Ik ga het testen.

1B. Bedenk een contaminatie bij deze twee spreekwoorden.

- In de aap gelogeed zijn.
- De hond in de pot vinden.

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

In de hond gelogeed

Verschillende antwoordmogelijkheden

1C. Kies zelf twee uitdrukkingen of spreekwoorden en maak er een contaminatie van.

Taallijn

2) Kruiswoordpuzzel

2. Los de puzzel op.

	¹ K	² A	³ P		⁴ P	⁵ U	T	
⁶ B		⁷ B	R	A	A	F		⁸ S
⁹ R	A	C	E		¹⁰ R	O	E	T
A			¹¹ T	IJ	D			O
¹² V	A	¹³ S	T		¹⁴ O	¹⁵ A	S	E
O		¹⁶ L	I	T	E	R		L
	¹⁷ D	A	G		¹⁸ S	K	I	

Van links naar rechts:

1 hoofddekse 4 vul aan: water..., echo..., afvoer ... 7 ander woord voor gehoorzaam 9 wedstrijd wie het snelst is 10 schoorsteenzwart 11 een klok geeft de ... aan 12 niet los 14 groene plek in de woestijn 16 inhoudsmaat 17 periode van vierentwintig uur 18 lange sneeuwgljlat

Van boven naar beneden:

2 alfabet 3 plezierig 4 plotseling 5 ongeïdentificeerd vliegend voorwerp 6 goed zo 8 zitmeubel 13 Duit...nd 15 woonboot

L₁₆ A₂ A₁₅ R₉ S₈

3A. Welke vragen zijn retorische vragen? Vink ze alle vijf aan.

- ☒ Denk je dat alles vanzelf komt aanwaaien?
- ☒ Wie houdt er nou niet van cadeautjes krijgen?
- ☐ Hoe laat begint de training?
- ☒ Zou je niet eens je kamer opruimen?
- ☒ Je gaat daar toch niet zoveel geld voor betalen?
- ☐ Wie heeft mijn rugtas gezien?
- ☒ Wie zegt er nou nee tegen een extra dagje vrij?

3B. Bedenk retorische vragen bij de situaties.

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

Iemand zit steeds te wiebelen op zijn stoel.

Zou je niet eens stil gaan zitten?

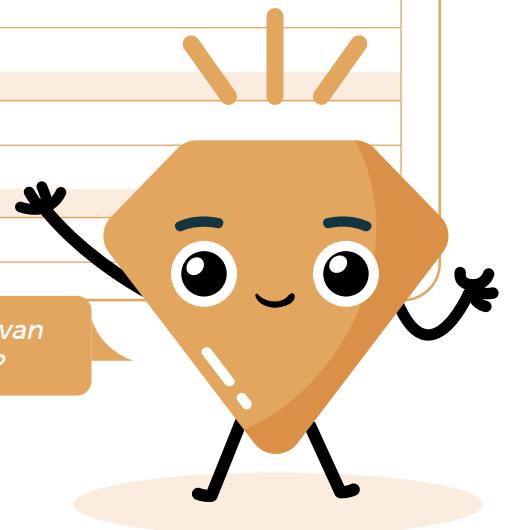
Iemand zit te krassen in zijn schrift.

Denk je dat dit te bedoeling is?

Bedenk nu zelf een situatie en een retorische vraag die erbij past.

Verschillende antwoordmogelijkheden

Wie houdt er nu niet van retorische vragen?

4) Woordenschat: spanning

Lesweek 8 - groep 5

4A. Geef elk woord een cijfer tussen 1 en 10, waarbij 1 een beetje spannend is en 10 ontzettend spannend.

adembenemend

9

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

meeslepend

8

boeiend

7

bloedstollend

10

huiveringwekkend

10

4B. Bedenk een titel voor een spannend boek waarin je één van de vijf bovenstaande woorden gebruikt.

Verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld:

Adembenemende tocht door de jungle.